

Природно-математички факултет у Нишу
Комисији за праћење тока и поступка избора декана
Наставно-научном већу

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ - НИШ			
Примљено		26.01.2022.	
Орг. јес.	Бр. т. в. у.	Правлог	Б. одговор
01	97		

На основу Одлуке (бр. 1619/1-01 од 27.12.2021.) Савета Факултета о покретању поступка за избор декана Природно-математичког факултета, у својству кандидата за декана, предлажем следећи

ПРОГРАМ РАДА ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКОГ ФАКУЛТЕТА ЗА МАНДАТНИ ПЕРИОД 2022-2025.

Природно-математички факултет у Нишу је препознатљив по врхунским истраживањима у фундаменталним областима науке и школовању кадра који поседује широко знање применљиво у многим струкама. Као и у случају других факултета који су усмерени ка базичним наукама, и на нашем Факултету број студената константно опада, а за то постоје разлози који су и опште и специфичне природе. Иако као научна и образовна институција имамо добар имиџ, потребно је подићи квалитет Факултета тако да и сами студенти буду задовољнији, односно потребно је потпуније сагледати њихове потребе. Један од разлога пада броја студената нашег Факултета је што Факултет последњих година оставља лош општи утисак код средњошколаца, и то почев од екстеријера, преко ентеријера, отежаног студирања на две локације, све до неефикасне организације наставе и оптерећености студената. Овакво мишљење тренутни студенти преносе будућим, тако да се преношење лошег утиска тешко може зауставити само промоцијом, коју би свакако требало унапредити, већ захтева пре свега поправљање мишљења тренутних студента. Такође, о овоме сведочи и значајан број студената који се након студирања у неком периоду исписују са нашег Факултета.

Основни предуслови које Факултет треба да поседује укључују постојање условних учионица и лабораторија, како за студентски, тако и за истраживачки рад, затим постојање инфраструктуре која дозвољава студентима да бораве у згради Факултета и осећају се као да припадају факултетској заједници. У том смислу веома је важно формирање Клуба студената и професора. Све ово наведено је додатно отежано неизвесном ситуацијом са изнајмљеним простором у дворишној згради бившег МИН-овог института, која је сада у власништву фирме Ловопромет. Оно што стоји као реална претња функционисању Факултета је неизвесност висине цене закупа тог простора који фирма Ловопромет може да потражује од Факултета, чак под условом да прихвати да и даље користимо просторије чији је она власник. Неопходно је омогућити да сви департмани Факултета буду лоцирани

и да раде у матичној згради Факултета, или у непосредној близини. Ово нарочито важи за Департман за хемију, јер студенти хемије након дуготрајних и напорних лабораторијских вежби морају да путују у други део града да би слушали предавања и завршили своје административне обавезе у знатно удаљеној матичној згради Факултета, при чему неретко немају времена за паузу у току дана. Са корекцијом неких од наведених проблема може се започети релативно лако и брзо.

Годинама уназад, Факултет уписује знатно мањи број студената од броја предвиђеног акредитованим студијским програмима. Како би се приступило решавању овог проблема, Факултет мора бити знатно видљивији. Један од начина за то је и ангажовање професионалне агенције, која би на маркетиншки ефикасан начин и појављивањем у разним медијима приказала резултате рада наших запослених и могућности студената током и након студија. Такође је важно оформити алумни секцију, с обзиром да се многи наши дипломирани/мастерирани студенти налазе на веома значајним позицијама у Србији и свету, а њихова искуства и речи би доста помогле изградњи слике о Факултету.

Велики потенцијал Факултета представљају тренутно запослени истраживачи на Факултету. Поред пула квалитетних научника, одакле је могуће одабрати будући кадар Факултета, истраживачи доприносе научној продуктивности Факултета, а дају значајан допринос и одржавању наставе, што кроз конкретно ангажовање у настави, што приликом акредитације студијских програма. Ови истраживачи се налазе у незавидном положају јер је њихова будућност неизвесна (уговоре потписују на годину дана), не знајући да ли ће они бити продужени и следеће године, па су деморалисани и не остварују свој пун капацитет.

Просторни развој

У циљу побољшања услова рада и стања, на нашем Факултету су неопходне хитне промене које се тичу просторног развоја Факултета, што је у директној вези са привлачењем и задржавањем студената; као и решавање статуса истраживача на Факултету. Досадашњи покушаји да се ови проблеми реше су се највише ослањали на финансијска средства која треба да се обезбеде из других извора, а у мањој мери из доступних сопствених средстава Факултета. Иако је такав приступ потребно задржати и константно аплицирати за средства државних и локалних институција, као и других извора, недовољно усмеравање расположивих сопствених средстава на просторни развој један је од разлога који нас је довео у ову критичну ситуацију. Уз строге мере штедње и планску расподелу ових средстава, могуће је делом подмирити непокривени део од стране министарства, не само за месечне трошкове за струју, грејање, комуналије и слично, трошкове закупа неопходног простора, потребе наставе, потребе за подизањем личних прихода запослених, већ и одвојити део средстава за просторни развој Факултета. Колико год било ограничено, константно улагање у плански постављене циљеве за просторни развој Факултета сигурно ће довести до нормализације рада. Кораци који треба да се предузму подразумевају осмишљавање максималног искоришћења простора у згради Факултета, превасходно оног

дела који не спада у кабинетски, канцеларијски, лабораторијски и учиоички простор, поделу на оствариве етапе у том плану адаптације и изградње, а на основу расположивих средстава Факултета, праћено неопходном рационалном потрошњом сопствених средстава, као и ефикаснијим обезбеђивањем средстава из ресорног министарства, првенствено усмерених на овај циљ. Увидом у извештаје из претходних година финансијског пословања Факултета јасно се може закључити да Факултет има довољно средстава за овако важну вишегодишњу акцију.

Највећи неискоришћени простор у згради Факултета представља галеријски простор на првом спрату Факултета, који може да подмири добар део потреба за додатним учионицама, читаоичким простором, канцеларијским и кабинетским простором и специјализованим просторијама као што је хербаријум или лабораторије које не захтевају опрему велике масе или специфичне инсталације. Инсталације и опрема потребна за функционисање простора ове намене је финансијски гледано најмање захтевна у иницијалној фази развоја, а тиме би се извршила не само релативно брза адаптација тог новог простора, већ и пренамена и прерасподела постојећег простора. Овакав приступ треба да омогући да се међусобно повежу у целине постојећи ресурси у приземљу Факултета и тиме повећа њихова искоришћеност, тј. рационалност у коришћењу, постојањем једног вентилационог система за потребе лабораторија или нпр. увођењем додатних делова водоводног и канализационог система.

Оваква врста плана подразумева подмиривање првенствено студентских потреба, али и сагледавање потреба наставника и истраживачких група свих департмана. Такође, план треба да реши и постојеће проблеме, попут плављења подрумских просторија и њихове условности за коришћење, као и завршетка започетих радова на адаптацији простора за лабораторију департмана за хемију. Паралелно са радом у унутрашњости зграде, неопходно је поправити екстеријер зграде (од поправке ограде, капија, до уређења дворишног простора и зелених површина и одржавања чистоће).

Како је просторни развој од кључне важности за Факултет, један продекан ће у потпуности посветити своје време спровођењу поменутих идеја и обезбеђивању потребних средстава за адаптацију. Са израдом стратешког трогодишњег плана, са јасним пресецима постигнућа на годишњем нивоу, Факултет ће бити спремнији да аплицира са већом извесношћу за сваку од етапа, као и да на већем броју места тражи потребна средства.

Потребно је успоставити пријатељску комуникацију са Филозофским факултетом у Нишу да би заједничким снагама наступали како у апликацијама за средства, тако и пред Министарством, а у циљу што безболнијег пресељења Департмана за хемију, са претходно испуњеним условима за нормално функционисање у згради у Вишеградској. Планови развоја нашег Факултета треба да увере руководство Филозофског факултета о намерама Факултета и да зауставе притиске за исељење.

На крају, у светлу великог замаха зелених технологија и покрета, као и неопходности заштите животне средине, иницираће се поступак за промену врсте грејања од мазута на природни гас и аплицирати код одговарајућег министарства за замену спољне столарије на згради факултета.

Мишљење студената и суштински рибрендинг Факултета зарад привлачења студената

Студенти тренутно имају утисак да се њихов глас не чује на Факултету. Анкете, иако садрже забрињавајуће информације, нису изазвале одговарајућу реакцију управе Факултета, па је и одзив на њих све мањи јер постају ствар форме. Неопходно је успоставити директну и сталну комуникацију са Студентским парламентом преко ког студенти могу да пренесу своје проблеме и дају своје предлоге за побољшање свог статуса и квалитета студирања. Како су студенти наш главни производ и наша најбоља реклама, неопходно је показати да је њихово мишљење важно и да руководство може да предузме све потребне мере да се проблеми реше, а њихове квалитетне и реализабилне идеје имплементирају. Један од циљева потенцијалног деканата био би успостављање сталне комуникације са парламентом и студентима понаособ. Из такве комуникације и на основу досадашњих искустава, потребно је усталити распоред испита (нпр. испитни рокови трају две недеље и увек се одржавају у прве две недеље одређеног месеца, испит из одређеног предмета се увек пада истог дана испитног рока), што олакшава и студентима и наставницима планирање времена. То би могло да се оствари формирањем радне групе за израду академског календара у чији рад би били укључени представници студената. Треба пронаћи начин да се студентима који су завршили са свим предиспитним обавезама на последњој години студијског програма омогући да рационално полажу испите без дугих периода прекида (налик на некадашње апсолвентске рокове). Студенти имају велику жељу да се укључе кроз наставу у истраживања која се одвијају на Факултету, а ово ће бити могуће остварити кроз стручне праксе и организације студентских такмичења и конференција. Неопходно је направити систем који омогућава студентима да изаберу жељену истраживачку област и наставника-ментора праксе и затраже такву врсту укључења, тј. праксе.

На основу личног, а и искуства већег броја колега, наш Факултет је више препознат као институција врхунске науке у иностранству неголи у земљи. О томе сведоче бројни и-мејлови у којима се нашим наставницима обраћају студенти страних земаља у циљу уписа докторских студија на нашем Факултету, а при томе имају обезбеђена средства за школарину и истраживања. Веома је важно управо са финансијског аспекта омогућити овим студентима студирање докторских студија на нашем Факултету. На овај начин Факултет би обезбедио значајан извор средстава. Да бисмо могли да уписујемо иностране студенте, неопходно је акредитовати студијске програме докторског нивоа на енглеском језику. Такође, тиме би омогућили и реализацију Erasmus+ програма студентске мобилности, која би такође допринела рејтингу Факултета. Сигуран сам да Факултет за ово има потенцијала и могућности, а да би ово дало значајан допринос рејтингу и бренду нашег Факултета.

Потребно је препознати који програми би били најинтересантнији, а затим и те програме акредитовати, те наставити на основу искустава. Остваривању наведених циљева био би посвећен продекан за наставу.

Поред развоја докторских студија на енглеском језику, пратићемо напредак Департмана за географију и, када се створе услови, акредитоваћемо студијски програм докторских студија географије. У циљу повећања средстава Факултета, радићемо и на развоју нових, атрактивних курсева у оквиру програма континуираног професионалног усавшавања за запослене у програмерским фирмама, индустрији, предузећима, лабораторијама, школама. Веома је важно да се Факултет и даље залаже за промоцију наставе и истраживања, да побољша маркетиншке активности на оглашавању и остваривању публицитета. У том циљу формирали бисмо Тим за маркетинг и односе са јавношћу који би у саветодавном смислу водило професионално лице, а у сарадњи са Комисијама за промоцију сваког департмана. Такође, врло је корисно да наставници и сарадници отворе и редовно одржавају профиле на академским платформама (Research Gate и слично) и сајту Факултета како би се лакше повезали са колегама из иностранства, а самим тим унапредили своја научна достигнућа. Сопствени видео канал, као што је рецимо Youtube, саставни је део презентације већине образовних и научних институција, тако да би ова идеја могла да заживи и код нас на Факултету, јер можемо да понудимо много интересантних тема, што би допринело бољој промоцији Факултета.

Сарадња са привредом је веома важан аспект успешности и сврсисходности наставе, али представља и могућност да Факултет оствари и одговарајућа потребна средства за свој рад. У том смислу, организоваћу Радну групу за сарадњу са привредом, која ће поред дефинисања оквира реализације стручних пракси радити и на пласирању услуга које наш Факултет комерцијално може да понуди заинтересованим привредним субјектима. У циљу брендирања Факултета, али и обезбеђења финансијских средстава Факултету, залагаћу се за акредитацију лабораторија и лабораторијских метода, чиме би се извршила комерцијализација услуга Факултета заинтересованим субјектима. Велика пажња полагаће се политици запошљавања на Факултету, и то кроз сагледавање реалних потреба свих б департмана понаособ, али и кроз реално оптерећење наставника и сарадника на департманима.

Решавање трајног дефинисања ангажовања истраживача на Факултету

Најсвеобухватније решење статуса истраживача се налази у оснивању Института за природно-математичке науке који би као правно лице могао да сам црпи средства из матичног министарства, и тиме обезбеди финансијску стабилност истраживача, али и неопходна материјална средства за његов рад у оквиру простора који би тај институт делио са нашим Факултетом. Пример овакве успешне организације је могуће видети у случају Хемијског факултета и Института за хемију, технологију и металургију Универзитета у Београду. Факултет и Институт деле простор и ресурсе, а као два независна правна лица могу да аплицирају засебно или заједно за средства, пројекте и да при томе деле људске

ресурсе. Пре извесног времена је покренута идеја о оснивању института од стране Универзитета у Нишу, али за сада није реализована. Институт при Природно-математичком факултету би у случају формирања института при Универзитету, могао да се прикључи као део те веће целине. Услови потребни за оснивање института су највећим делом већ остварени.

Досадашња пракса коришћења Директних материјалних трошкова 2 усмерених ка истраживањима од стране ресорног министарства се није показала као најефикаснија услед великог уситњавања средстава и изједначавања вредности истраживања. Потребно је ова средства једним делом усмерити ка одржавању постојеће инфраструктуре и планирању набавке нових инструмената потребних већем броју наставника и истраживача, а израдиће се Правилник о рационалнијој расподели ових средстава. Такође, залагаћу се за скалирање ових средстава на основу броја публикација које остварује истраживачка група на годишњем нивоу. Залагаћу се за то да се стимулишу истраживачке групе које доприносе научном развоју Факултета.

Предложени продекан за науку и научно-истраживачки рад би у потпуности посветио свој рад реализацији ових циљева, комуникацији са ресорним министарством, и остваривању иницијалних услова за оптималан рад истраживача на нашем Факултету и оснивање Института за природно-математичке науке.

Организација рада служби

У циљу ефикаснијег рада наставника, истраживача и студената, пажња ће бити посвећена и организацији рада свих служби Факултета. У том циљу дефинисаће се конкретнији механизам рада, делокруг рада сваке службе, ток документација међу службама, пратиће се ток документа у сваком тренутку (у којој је фази реализације и у којој служби се документ обрађује), као и начин систематичнијег електронског архивирања докумената.

Наставиће се са добром праксом која је уведена Наставничким и Студентским порталом и радиће се на употпуњавању функција које они могу да пруже наставницима и студентима. Такође, радиће се на увођењу нових софтвера за књиговодство и финансије.

Закључак

Фокус плана рада предложеног новог деканата био би на три тачке које би суштински побољшале рад Факултета:

- (1) просторни развој Факултета,
- (2) суштински ребрендинг Факултета зарад привлачења студената и
- (3) решавање трајног дефинисања ангажовања истраживача на Факултету.

Просторни развој Факултета који подразумева пресељење Департмана за хемију у матичну зграду Факултета и подмиривање потреба свих шест департмана за учионичким, лабораторијским, кабинетским и осталим потребним простором. Овај развој оствариће се кроз формирање плана за најрационалније коришћење сопствених средстава Факултета, уз непрестано аплицирање за екстерна средства и заједнички наступ са Филозофским факултетом и Универзитетом у Нишу.

Остваривање директне комуникације путем парламента са студентима и будућим бруцошима у смислу отклањања проблема који сада постоје, а нису везани за просторне проблеме Факултета, као и укључивање студената у истраживања која се одвијају на Факултету и одржавање студентских конференција.

Оснивање Института за природно-математичке науке при Факултету, али као засебног правног лица у оквиру Универзитета, решило би статус истраживача на Факултету, а истовремено их и задржало, на обострану корист.

Све ово што сам навео у Програму је у циљу још боље промоције Факултета и повећања броја студената које уписујемо, јер су они, поред осталог, суштински основ нашег рада и циљ наше институције.

У Нишу, 26.01.2022.

Кандидат за декана Природно-математичког факултета у Нишу

Проф. др Нико Радловић

Природно-математички факултет у Нишу

Комисији за праћење тока и поступка избора декана

Наставно-научном већу

ПРИРОДНО - МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ - НИШ

Примљено		26.01.2022	
Орг. Јед.	Број. Јед.	Сектор	Бројект
01	98		

На основу Одлуке (бр. 1619/1-01 од 27.12.2021.) Савета Факултета о покретању поступка за избор декана Природно-математичког факултета, у својству кандидата за декана, подносим

ПРЕДЛОГ КАНДИДАТА ЗА ПРОДЕКАНЕ ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКОГ ФАКУЛТЕТА ЗА МАНДАТНИ ПЕРИОД 2022-2025.

У случају да будем изабран за декана Природно-математичког факултета Универзитета у Нишу, за продекане именовано бих следеће наставнике:

1. др Татјана Анђелковић, редовни професор на Департману за хемију, продекан за наставу,
2. др Милан Златановић, редовни професор на Департману за математику, продекан за науку и научно-истраживачки рад,
3. др Зорица Стојановић-Радић, ванредни професор на Департману за биологију и екологију, продекан за материјално-финанијско пословање,
4. др Саша Гоцић, ванредни професор на Департману за физику, продекан за просторни развој.

Функције и дужности продекана за обезбеђење квалитета и за координацију међународних пројеката ће поделити сви продекани подједнако. У тиму се налази проф. др Татјана Анђелковић са дугогодишњим искуством у обављању функције продекана, док су остали чланови тима искусни као руководиоци департмана, катедри и специфичних активности од организације промоције факултета до организације научних скупова. Сви кандидати су енергични, посвећени и истакнути научни радници у својим областима који представљају највећи део структуре струка које обједињује наш Факултет и имају могућност да схвате и конкретно делују у случају проблема који би се јављали у току потенцијалног мандата деканата, а усмерени ка добробити целог Факултета.

У Нишу, 26.01.2022.

Кандидат за декана Природно-математичког факултета у Нишу

Проф. др Нико Радуловић